

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Қоршаған ортаны қорғау - болашаққа аманат

ЖАРИЯЛАНДЫ
13.12.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/172625/**Өміртас Әдемі Саянқызы**

Қазіргі заманның басты мәселелерінің бірі – экологиялық тепе-теңдіктің бұзылуы. Табиғат – адамзаттың өмір сүруінің негізі. Дегенмен соңғы жылдардағы қарқынды өнеркәсіптік даму, ормандарды жою, және климаттың өзгеруі қоршаған ортаға кері әсерін тигізуде. Табиғаттың бұл жағдайы тек үкіметтердің немесе ұйымдардың емес, әр адамның қатысуын талап ететін ортақ жауапкершілік. Әлем елдері экологиялық тепе-теңдікті сақтау үшін бірлесе жұмыс істеуі қажет. Бұл ретте әр адамның экологиялық санасы мен табиғатты қорғауға деген үлесі маңызды.

Экологиялық проблемалардың себептері**1. Қалдықтардың көбеюі**

Қатты тұрмыстық қалдықтар мен пластик өнімдері табиғатты ластап, топырақтың, судың және ауаның сапасын төмендетеді. Жыл сайын әлемде миллиардтаған тонна қалдық пайда болады, олардың көп бөлігі қайта өңделмей, табиғи ортаға зиян келтіреді. Пластик қалдықтардың мұхиттарда жиналуы теңіз экожүйелеріне үлкен қауіп төндіреді.

2. Ормандардың азаюы

Ағаштарды жаппай кесу экожүйелердің бұзылуына және ауа сапасының нашарлауына алып келеді. Мәселен, соңғы онжылдықта тропикалық ормандардың шамамен 17%-ы жойылған. Бұл тек флора мен фаунаға ғана емес, адамдардың өмір сүру жағдайларына да әсер етуде.

Ормандардың азаюы көмірқышқыл газының ауада шоғырлануын арттырады, бұл климаттың өзгеруіне әкеледі.

3. Климаттың өзгеруі

Парниктік газдардың көбеюі ғаламшардың орташа температурасын жоғарылатып, су тасқыны, құрғақшылық сияқты табиғи апаттарды жиілетті. Арктика мен Антарктидадағы мұздықтардың еруі теңіз деңгейінің көтерілуіне және кейбір жерлерде жағалаулардың су астында қалуына себеп болып отыр.

Қоршаған ортаны қорғау шаралары

1. Қалдықтарды қайта өңдеу

Қалдықтарды қайта өңдеу арқылы табиғи ресурстарды сақтап, энергияны үнемдеуге болады. Мысалы, алюминийді қайта өңдеу оны өндіруге қарағанда 95% энергияны аз жұмсайды. Әрбір адам тұрмыстық қалдықтарын сұрыптап, қайта өңдеуге жіберсе, экологияға оң әсерін тигізе алады.

2. Жасыл технологияларды қолдану

Энергияның балама көздерін, мысалы, күн және жел энергиясын пайдалану экологиялық зиянды азайтады. Бүгінде көптеген елдер көмір мен мұнайды пайдалануды азайтып, жаңартылатын энергия көздеріне көшуге тырысып жатыр. Жасыл технологиялар тек ауа мен судың сапасын жақсартып қана қоймай, экономиканы да тұрақты етеді.

3. Ағаш отырғызу

Ормандарды қалпына келтіру климатты реттеп, тіршілік иелерінің табиғи ортасын сақтап қалады. Орман отырғызу жергілікті экожүйелерді байытып, құнарлы топырақтың сақталуына ықпал етеді. Сондай-ақ, ағаштар көмірқышқыл газын сіңіріп, оттегін бөліп шығарады, бұл адамзат үшін ең маңызды экологиялық қызметтердің бірі.

Әркімнің экологияға қосар үлесі

Қоршаған ортаны қорғау – әрбіріміздің парызымыз. Табиғатты сақтау

арқылы біз болашақ ұрпаққа таза әрі қауіпсіз әлемді аманаттап қалдыра аламыз. Бұл үшін әр адам экологиялық саналы өмір салтын ұстанып, табиғатқа ұқыптылықпен қарауы қажет. Қарапайым әрекеттер – қалдықтарды дұрыс сұрыптау, энергияны үнемдеу, ағаш отырғызу немесе қоғамдық көлікті пайдалану – үлкен нәтижелерге әкеледі.

Табиғат – біздің ортақ үйіміз, оны қорғау – адамзаттың негізгі міндеті. Қазіргі экологиялық дағдарысты еңсеру үшін бірігіп әрекет етіп, жауапкершілік танытуымыз керек. Болашақ ұрпаққа жарқын әрі жасыл әлемді қалдыру – біздің басты мақсатымыз.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.